

**“Uzbekistan Airways”
Aksiyadorlik jamiyati**

**KORPORATIV BOSHQARUV
KODEksi**

Toshkent – 2022-y.

Mundarija

- I. Kirish.....
- II. Korporativ boshqaruv tamoyillari.....
- III. Korporativ boshqaruv tuzilmasi.....
- IV. Aksiyadorlar umumiy yig`ilishi.....
- V. Kuzatuv kengashi.....
- VI. Kuzatuv kengashi qo`mitalari.....
- VII. Kuzatuv kengashi kotibyati.....
- VIII. “Uzbekistan Airways” AJ ijroiya organi.....
- IX. Moliya-xo`jalik faoliyatini nazorat qilish.....
- X. Muhim korporativ harakatlar.....
- XI. Korporativ ziddiyatlarni oldini olish.....
- XII. “Uzbekistan Airways” AJ axborot siyosati.....
- XIII. Divident siyosati.....
- XIV Yakuniy qoidalar.....

I. KIRISH

1.1. Ushbu Korporativ boshqaruv kodeksining (keyingi o‘rinlarda Kodeks deb yuritiladi) maqsadlari “Uzbekistan Airways” aksiyadorlik jamiyatining (keyingi o‘rinlarda Jamiyat deb yuritiladi) korporativ boshqaruvini takomillashtirish va tizimlashtirish, jamiyatni boshqarishda yanada oshkorali kni ta’minalash va Jamiyatning to’g’ri korporativ boshqaruv standartlariga rioya qilishga doimiy tayyorligini ta’minalashdir.

1.2. Ushbu Kodeksning maqsad Jamiyat Ustavi va boshqa ichki hujjatlar qoidalarni qabul qilish, vaqt-i-vaqt bilan takomillashtirish va ularga qat’iy rioya qilish orqali Jamiyat yaxshi korporativ boshqaruv amaliyotini rivojlantirish va takomillashtirishga ko’maklashishdir. Aksiyadorlar, xodimlar, investorlar va jamoatchilik ishonchini yanada mustahkamlash uchun Jamiyat ushu Kodeksni ishlab chiqishda O’zbekiston Respublikasi qonunchiligi normalari bilan cheklanib qolmay, umumiy e’tirof etilgan xalqaro korporativ boshqaruv standartlariga asoslanib, Kodeksga qo’shimcha qoidalarni kiritdi.

1.3. Jamiyatning boshqaruv organlari va xodimlari ushu Kodeksda nazarda tutilgan majburiyatlarni o’z zimmalariga oladilar va jamiyatda (va uning sho’ba va filiallarida) uning ruhi va harflariga rioya qilish majburiyatini oladilar.

1.4. Ushbu Kodeksning qoidalari hozirgi va kelajakdagi aksiyadorlar, investorlar va omonatchilarga, kapital kirib kelishini rag’batlantirishga, Jamiyat barqarorligining ta’minalishiga, korporativ boshqaruvning yuqori standartlari saqlanib turilishiga xizmat qiladi.

1.5. Ushbu Kodeks Jamiyat aksiyadorlari, kuzatuv kengashi, boshqaruvi a’zolari va boshqa xodimlarining, ularning Jamiyat Ustavi va boshqa ichki hujjatlaridan kelib chiqadigan majburiyatlarini to’ldiruvchi, ular o’z zimmalariga ixtiyoriy ravishda olgan majburiyatlar to’plami hisoblanadi.

II. KORPORATIV BOSHQARUV TAMOYILLARI

2.1. Jamiyatni korporativ boshqarishning samarali tizimi o’z ichiga quyidagilarni oladi:

- Korporativ qadriyatlar va odob-axloq kodekslarini o’rnatish;
- korporativ strategiya (strategik maqsadlar)ni o’rnatish, ularning asosida Jamiyat faoliyatining natijalari va alohida xodimlarning unga qo’shgan hissasi baholanadi;
- javobgarlik, vakolatlar va hisob berishlikning aniq taqsimlanishi, buning natijasida boshqaruv xodimlarining kichik darajasidan boshlab kuzatuv kengashi a’zolarigacha qarorlar qabul qilishning iyerarxiyasini o’rnatish;

- kuzatuv kengashi a'zolari, boshqaruvi, korporativ kotibyati va auditorlar (tashqi va ichki) o'rtasida o'zaro aloqa mexanizmini o'rnatish;
- ichki nazoratning ta'sirchan tizimi, shu jumladan xatarlarni boshqarish tizimi;
- Jamiyat faoliyatining manfaatlar ziddiyatlari yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalari, shu jumladan Jamiyatga nisbatan affillangan hisoblanadigan qarz oluvchilar, yirik aksiyadorlar, boshqaruv a'zolari yoki muhim qarorlarni qabul qiladigan shaxslar o'rtasidagi munosabatlar monitoringini olib borish;
- mukofotlar, xizmat bo'yicha ko'tarish shaklida moddiy va professional rag'batlantirish;
- ham Jamiyat ichidagi, ham tashqi foydalanuvchilar uchun tegishli axborot oqimlari.

2.2. Jamiyatda korporativ boshqaruv quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

- Adolatlilik (haqqoniylilik) - Jamiyat aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish va barcha aksiyadorlarga, shu jumladan minoritar va chet elliklarga teng munosabatda bo'lismeni ta'minlash majburiyatini oladi. Kuzatuv kengashi barcha aksiyadorlarga ularning huquqlari buzilgan taqdirda samarali himoya olish imkoniyatini beradi.
- Hisob berishlik – Jamiyat kuzatuv kengashining aksiyadorlarga, ijro organlarining – ijro rahbariyati (Jamiyat boshqaruvi)ga hisob berish. Ushbu tamoyil Jamiyat boshqaruv organlarining hisob berishi va vakolatlarining chegaralanishini, shuningdek Jamiyatning aksiyadorlarga to'la hisob berishini ta'minlaydi, bu Jamiyat aksiyadorlariga Jamiyatning joriy moliyaviy holatiga, erishilgan iqtisodiy ko'rsatkichlarga, faoliyatining natijalariga, Jamiyat boshqaruv tuzilmasiga taalluqli ishonchli axborotni o'z vaqtida va to'liq taqdim etish yo'li bilan amalga oshiriladi, bu esa aksiyadorlar va investorlarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi.
- Javobgarlik – Kodeks amaldagi qonunchilikka muvofiq Jamiyat kuzatuv kengashining barcha aksiyadorlar oldida javobgarligini ta'minlaydi va kuzatuv kengashiga strategiyani ishlab chiqishda hamda ijroiya organlari faoliyatiga rahbarlik va nazoratni amalga oshirishda qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.
- Shaffoflik – Jamiyat o'z faoliyati bilan bog'liq barcha muhim faktlar to'g'risidagi ishonchli ma'lumotlarning o'z vaqtida oshkor etilishini, shu jumladan uning moliyaviy holati, faoliyat natijalari, mulkchilik tuzilmasi va Jamiyatning boshqaruvi, shuningdek, barcha manfaatdor shaxslarning bunday ma'lumotlardan erkin foydalanishini ta'minlaydi.
- Nazorat ostida bo'lishlik – Jamiyat aksiyadorlarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish maqsadida Jamiyatning moliya-xo'jalik faoliyati ustidan aksiyadorlar umumiylig'i ilishi va taftish komissiyasi tomonidan amalga oshiriladigan nazorat; Jamiyat kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan siyosat va jarayonlarga muvofiq yuqori rahbarlarning quyi rahbarlar ustidan nazorati; shuningdek xatarlarga yo'naltirilgan ichki nazoratning samarali tizimini o'rnatish bilan bir qatorda ichki va tashqi auditorlarning ishidan samarali foydalanish.

2.3. Yuqorida ko'rsatilgan tamoyillarga rivoja qilish korporativ odob-axloqning xalqaro standartlarga mos normalari va an'analarini shakllantirish va Jamiyat faoliyatining kundalik

amaliyotiga joriy etishga yo'naltirilgan bo'lib, ular Jamiyat aksiyadorlari, mijozlari va xodimlari ko'zida uning ijobjiy obrazini yaratish, aksiyadorlar huquqlarini yanada to'laroq amalga oshirishga erishish va ularning Jamiyat faoliyati to'g'risida xabardorligini oshirishga, shuningdek xatarlarni nazorat qilish va pasaytirish, Jamiyat moliyaviy ko'rsatkichlarining barqaror o'sishini saqlash va uning ustav faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirishga ko'maklashadi.

2.4. Ushbu kodeks tamoyillar to'plamidan iborat. Korporativ boshqaruv jarayonlarining muayyan tuzilmalari va amaliyoti Jamiyat Ustavi va ichki hujjatlari, shu jumladan quyidagi nizomlar bilan tartibga solinadi:

- Aksiyadorlar umumiyligi to'g'risida Nizom;
- Kuzatuv kengashi to'g'risida Nizom;
- Jamiyat boshqaruvi to'g'risida Nizom;
- Taftish komissiyasi to'g'risida Nizom;
- Kuzatuv kengashi qo'mitalari to'g'risida Nizom;
- Jamiyat kuzatuv kengashining korporativ kotibyati to'g'risida Nizom;
- Dividend siyosati to'g'risida Nizom;
- Axborot xavfsizligi to'g'risida Nizom;
- Ichki nazorat to'g'risida Nizom;
- Manfaatlar to'qnashuvi holatida harakat qilish tartibi to'g'risida Nizom.

Jamiyatning yuqoridagi ichki hujjatlari qonun hujjatlariga muvofiq, shuningdek, xalqaro amaliyotda tan olingan korporativ boshqaruv tamoyillarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan. Yuqoridagi barcha hujjatlarni Jamiyatning rasmiy veb-sayti (www.uzairways.com)da topish mumkin.

III. KORPORATIV BOSHQARUV TUZILMASI

3.1. Jamiyatning korporativ boshqaruvi aksiyadorlar, kuzatuv kengashi va boshqaruv a'zolari, shuningdek boshqa manfaatdor shaxslar o'rtafiga boshqaruv va hisob berish, nazorat va mas'uliyatga asoslangan munosabatlar tizimidan iborat.

3.2. Aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi Jamiyatning yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.

3.3. Jamiyatni boshqarish bo'yicha asosiy vakolatlar Jamiyat aksiyadorlari tomonidan kuzatuv kengashiga beriladi.

3.4. Jamiyat kuzatuv kengashi o'z tarkibida Qo'mitalar – kuzatuv kengashining Jamiyatni rivojlantirishning eng muhim sohalarida alohida ahamiyatga molik boshqaruv va nazorat funksiyalarini samarali amalga oshirishini ta'minlashga xizmat qiladigan yordamchi organlarni

saylaydi. Kuzatuv kengashi qo'mitalari o'z vakolatlari doirasida Jamiyatning boshqaruv va nazorat organlari, menejmenti, tuzilma bo'linmalarining xodimlari, auditorlari va Jamiat faoliyatidan manfaatdor bo'lgan boshqa shaxslar bilan uzviy aloqada bo'ladi. Kuzatuv kengashi quyidagi qo'mitalarni tashkil qiladi:

- Audit qo'mitasi;
- Kadrlar va rag'batlantirish qo'mitasi;
- Strategik rivojlantirish va investitsiya qo'mitasi;
- Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi;
- Zaruriyat tug'ilgan holda kuzatuv kengashi tashkil etish mumkin deb hisoblaydigan boshqa qo'mitalar.

3.5. Jamiyatning joriy faoliyatiga kollegial ijro organi – Boshqaruv raisi boshchiligidagi Jamiat boshqaruvi rahbarlik qiladi.

3.6. Jamiyatning moliyaviy-xo'jalik faoliyatini bevosita aksiyadorlar umumiylig' ilishiga hisob beradigan taftish komissiyasi rahbarlik qiladi.

3.7. Kuzatuv kengashi korporativ kotibyati (maslahatchisi) – Jamiat organlari va mansabdor shaxslarining aksiyadorlarning huquq va manfaatlarini amalga oshirishni kafolatlaydigan jarayon talablariga rioya qilishini ta'minlaydigan, shuningdek Jamiyatning Ustavi va boshqa ichki hujjatlariga muvofiq Jamiat organlari o'rtasida axborot bilan samarali almashinishga va ularning aniq o'zaro aloqasiga ko'maklashadigan shaxs.

3.8. Jamiyatning xo'jalik faoliyatini ichki nazorat qilish jarayonlarini ishlab chiqish va samaradorligini tekshirish vazifalari kuzatuv kengashiga bevosita hisobot beradigan ichki audit xizmati zimmasiga yuklatiladi.

IV. AKSIYADORLAR UMUMIY YIG'ILISHI

4.1. Aksiyadorlar umumiylig' ilishiga tayyorgarlik ko'rish va o'tkazish tartibi Jamiat Ustavi va Jamiat "Aksiyadorlar umumiylig' ilishi to'g'risida"gi Nizomi bilan tartibga solinadi va barcha aksiyadorlarga nisbatan teng munosabatni ta'minlaydi.

4.2. Aksiyadorlar – ovoz berish huquqiga ega aksiyalarning egalari aksiyadorlar umumiylig' ilishida uning vakolatiga kiradigan masalalar bo'yicha qarorlar qabul qilish yo'li bilan Jamiat boshqaruvida ishtirok etish huquqiga ega. Jamiat bu ko'rsatilgan huquqqa tegishlicha rioya qilish va uni himoya qilish maqsadlarida aksiyadorlarga umumiylig' majlis kun tartibining har bir masalasi bo'yicha muhim axborotni aksiyadorlarga qarorlar qabul qilishga imkon beradigan hajmda va muddatlarda taqdim etish, shuningdek aksiyadorlar umumiylig' ilishini aksiyadorlarning ishtiroki katta moddiy xarajatlar va ko'p vaqt sarflash bilan bog'liq bo'lmaydigan tarzda o'tkazishni tashkil etish majburiyatini zimmasiga oladi.

4.3. Har bir aksiyador aksiyadorlarning umumiylig' ilishida ishtirok etish, uning kun tartibi bo'yicha ovoz berish, bunday yig'ilish va uning kun tartibi to'g'risida oldindan xabardor qilish,

shuningdek kun tartibidagi masalalar bo'yicha asosli qarorlar qabul qilish uchun yetarli bo'lgan ishonchli, xolis va o'z vaqtida axborot olish huquqiga ega. Ushbu jarayonni ta'minlash uchun Jamiyatning ijro etuvchi organlari va korporativ kotibiyati mas'uldir.

Jamiyat umumiyligi yig'ilish kun tartibiga takliflar, shu jumladan, kuzatuv kengashi a'zoligiga nomzodlar ko'rsatish bo'yicha takliflar kiritishning adolatlari va samarali tartibini ta'minlaydi. Umumiyligi yig'ilish kun tartibi kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlanganidan keyin o'zgartirilishi mumkin emas.

4.4. Jamiyat aksiyadorlarning umumiyligi yig'ilishda ishtirok etishini va kun tartibidagi masalalar bo'yicha ovoz berishni ta'minlash uchun barcha chorallarni ko'radi.

Umumiyligi yig'ilish o'tkaziladigan joy aksiyadorlarning ko'pchiligi uchun ochiqdir. Ro'yxatdan o'tish tartibi ishtirokchilar uchun qulay bo'lib, yig'ilish o'tkaziladigan joyga tez va to'siqsiz kirish imkonini beradi.

4.5. Jamiyat ijroiya organlari aksiyadorlarning umumiyligi yig'ilishida ishtirok eta olmasalar, ularga ovoz berish huquqini amalga oshirishda yordam beradilar. Buning uchun ijroiya organlari aksiyadorlarga ishonchnomalar shakllarini taqdim etadilar, ular asosida aksiyadorlar kun tartibidagi masalalar bo'yicha ovoz berish bo'yicha o'zlarining ishonchli vakiliga ko'rsatmalar berishi mumkin.

4.6. Jamiyat aksiyadorlarning umumiyligi yig'ilishida jamiyatning kuzatuv kengashi, ijroiya organlari, taftish komissiyasi a'zolarining ishtirok etishini hamda ushbu shaxslarning aksiyadorlarning savollariga javob berishlarini ta'minlaydi. Har bir aksiyador kun tartibidagi masalalar yuzasidan so'zga chiqish, tegishli takliflar kiritish va savollar berish huquqiga ega. Umumiyligi yig'ilish raisi uning samarali ishlashini ta'minlaydi.

4.7. Ovoz berish byulletenlar yordamida amalga oshiriladi. Jamiyat ustavida va aksiyadorlarning umumiyligi yig'ilishi to'g'risidagi nizomda nazarda tutilgan minoritar aksiyadorlarni nohaqlikdan himoya qilish maqsadida ovoz berishning samarali mexanizmini (masalan, qonun hujjatlarida belgilanganidan ortiq ko'pchilik ovoz bilan qarorlar qabul qilish) qabul qiladi. Umumiyligi yig'ilishda ovozlarni sanab chiqish tartibi aksiyadorlar uchun ochiqdir va ovoz berish natijalarini manipulyatsiya qilish imkoniyatini istisno qiladi. Sanoq komissiyasining funksiyalarini Jamiyatning mustaqil ro'yxatga oluvchisi amalga oshiradi.

4.8. Ovoz berish natijalari va boshqa zarur materiallar umumiyligi yig'ilish yakunida yoki undan keyin aksiyadorlarga taqdim etiladi, shuningdek jamiyatning veb-saytida va ommaviy axborot vositalarida o'z vaqtida e'lon qilinadi.

4.9. Jamiyatning mulkdorlari hisoblanadigan Jamiyat aksiyadorlari Jamiyatga nisbatan quyidagi huquqlarga ega bo'lib, Jamiyat kuzatuv kengashi va boshqaruvi ularga rioya qilinishi va himoyalanishini ta'minlaydi:

- Jamiyatni boshqarishda ishtirok etish huquqi;
- Jamiyat to'g'risida axborot olish huquqi;

- dividendlar olish huquqi;
- Jamiyat aksiyalarini boshqarish huquqi;
- O'z manfaatlarini himoya qilish huquqi.

4.10. Korporativ boshqaruv tizimi faqat tomonlarning o'zaro mas'uliyatli sharoitida samarali ishlashini tushungan holda Jamiyat o'z aksiyadorlaridan Jamiatni uzoq muddatli rivojlantirishni ta'minlash va barcha manfaatdor shaxslarning manfaatlarini qondirishga yo'naltirilgan, shuningdek ba'zi aksiyadorlarning manfaatlarini boshqalari hisobidan qondirilishiga yo'l qo'yaydigan oqilona va yaxshi o'yangan qarorlarni kutadi.

V. KUZATUV KENGASHI

5.1. Jamiyat kuzatuv kengashi o'z faoliyatini Jamiat Ustavi va Jamiat "Kuzatuv kengashi to'g'risida" Nizomga muvofiq tashabbuskorlik, halollik va mustaqil fikrlash tamoyillari asosida amalga oshiradi, bunda barcha hollarda ham Jamiatning eng yaxshi manfaatlari yo'lida harakat qiladi va shaffoflik va hisob berishlik tamoyillariga rioya qiladi. Kuzatuv kengashining vakolatlari qonunchilikka muvofiq ravishda Jamiat Ustavi bilan tartibga solinadi.

5.2. Kuzatuv kengashi aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi tomonidan saylanadi va unga hisob beradi. **Kuzatuv kengashi a'zolari bilan uch tomonlama shartnomasi imzolanadi. Shartnomasi loyihasi aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi tomonidan maqullanadi.** Kuzatuv kengashi Jamiat faoliyatiga umumiyligi rahbarlik qiladi, Jamiat aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishining yoki Jamiat ijro organining vakolatiga kiritilgan masalalarni hal qilish bundan mustasno.

5.3. Kuzatuv kengashi faoliyatining asosiy maqsadlari Jamiatning moliyaviy barqarorligini ta'minlash, Jamiat aksiyadorlari huquqlariga rioya qilish va qonuniy manfaatlarini muhofaza qilish, Jamiatning ijro organi ustidan doimiy nazoratni amalga oshirish, Jamiat to'g'risida ochiq axborotning to'liqligi, ishonchliligi va xolisligini ta'minlash hisoblanadi.

5.4. Kuzatuv kengashi o'z qarorlarida barcha aksiyadorlarga nisbatan adolatli ish ko'rish zaruriyatidan kelib chiqadi. Kuzatuv kengashi a'zolari, ularning nomzodlari kim tomonidan taklif etilganligi va aksiyadorlardan kim ularning saylanishi uchun ovoz bergenligidan qat'i nazar, Jamiat manfaatlari yo'lida ish ko'radi. Kuzatuv kengashining tarkibi unda aksiyadorlarning turli guruhlari, jumladan minoritar aksiyadorlarning vakillari bo'lishini ta'minlaydigan tarzda belgilanadi.

5.5. Qabul qilinadigan qarorlarning obyektivligini ta'minlash va aksiyadorlar turli guruhlarining manfaatlari muvozanatini saqlash maqsadida kuzatuv kengashi tarkibiga kamida uchta mustaqil a'zo kiradi.

5.6. Jamiat bilan moddiy munosabatlari bo'limgan va uning aksiyadori bo'limgan kuzatuv kengashi a'zosi mustaqil hisoblanadi. Quyidagi toifalarga javob beradigan kuzatuv kengashining a'zolari mustaqil deb tan olinadi:

- Jamiatning affillangan shaxsi hisoblanmaydigan, shuningdek bunday affillangan shaxslarning affillangan shaxsi bo'limgan;

- davlat hokimiyatining vakillari hisoblanmaydigan;
- Jamiyat va uning filiallari tomonidan katta miqdorda moliyalashtiriladigan notijorat tashkilotlarining a'zolari hisoblanmaydigan;
- Jamiyat va uning filiallari pensiya dasturlarining yoki aksiyalar bo'yicha optionlarining ishtirokchisi hisoblanmaydigan;
- Jamiyat va uning filiallarida mulkiy manfaatdor shaxslar (yoki bunday manfaatdor shaxsning bevosita bosh xodimi, boshlig'i, direktori, aksiyadori yoki sherigi) hisoblanmaydigan;
- yuqorida ko'rsatilgan talablarga javob bermaydigan shaxslarning oila a'zolari yoki boshliqlari hisoblanmaydigan;
- Jamiyat bilan, kuzatuv kengashi a'zosi sifatidagi munosabatlardan tashqari, bevosita hech qanday mulkiy munosabatlarga kirmaydigan;
- aksiyadorlarga tarqatilgan hisobotda kuzatuv kengashining mustaqil a'zosi sifatida ko'rsatilgan;
- oxirgi 10 (o'n) yilda Jamiyatni boshqarishda ishtirok etmagan;
- oxirgi 5 (besh) yilda:
  - Jamiyat va uning filiallari bilan sherikchilik munosabatida bo'lмаган, Jamiyat va uning filiallari xodimi sifatida ishlамаган;
  - Kuzatuv kengashi a'zolidan olinadigan daromaddan tashqari Jamiyatdan boshqa daromadlari bo'lмаган va bu daromad ularning yillik jami daromadlarining katta qismini tashkil etmaydigan.

5.7. Jamiyat besh yildan ortiq vaqt davomida kuzatuv kengashi tarkibiga kiradigan uning a'zosi mustaqil deb hisoblanishi mumkin emasligini tan oladi.

5.8. Kuzatuv kengashi majlislarini chaqirish va o'tkazish tartibi kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizom bilan belgilanadi.

5.9. Kuzatuv kengashi yashirin manfaatlar ziddiyatini aniqlash va bartaraf etish tizimini yaratishni ta'minlaydi. Kuzatuv kengashi aksiyadorlar bilan doimiy muloqot olib boradi, bu ularning huquqlariga rioya qilinishini kafolatlaydi va korporativ ziddiyatlarni bartaraf etishga yordam beradi.

5.10. Kuzatuv kengashi Jamiyatni rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo'nalishlarini belgilaydi. Kuzatuv kengashi Jamiyat faoliyatini nazorat qilish, shu jumladan Jamiyat ishining natijalarini baholash va joriy monitoringining zarur mexanizmlarini yaratadi va quvvatlaydi, xatarlarning salbiy oqibatlarini imkon qadar kamaytirish maqsadlarida xatarlarni boshqarish tizimini yaratish ustidan nazorat qiladi.

5.11. Kuzatuv kengashi Jamiyatning moliya-xo'jalik faoliyati ustidan nazoratni ta'minlaydi. Shu maqsadda kuzatuv kengashi ichki nazoratning samarali tizimi yaratilishiga ko'maklashadi, uning ishlashini tizimli baholab boradi, shuningdek Jamiyat ijro organi tomonidan Jamiyatning ichki

audit xizmati va tashqi auditorlarining tavsiya va mulohazalarining tezkor bajarilishini ta'minlash choralarini ko'radi.

5.12. Kuzatuv kengashi boshqaruv a'zolarini saylashning tushunarli va shaffof mezonlari va jarayonlari tizimini yaratadi.

5.13. Kuzatuv kengashi umuman va kuzatuv kengashining har bir a'zosi uchun alohida o'z faoliyatini va o'z-o'zini baholashning shaffof tizimini yaratadi. Kuzatuv kengashi tarkibiga ko'rsatiladigan nomzodlarga talablarni shakllantiradi. Kuzatuv kengashi o'z majburiyatlarini tegishli tarzda bajarishi va Jamiyatni boshqarishga haqiqiy hissa qo'shishi uchun kuzatuv kengashi a'zolari yuqori ishbilarmonlik obro'yiga, kuzatuv kengashi vakolatiga kiradigan masalalar bo'yicha puxta o'ylangan qaror qabul qilish uchun zarur bilimlar va tajribaga ega bo'lishi zarur.

5.14. Kuzatuv kengashi Jamiyat va uning aksiyadorlarining eng yaxshi manfaatlari yo'lidagi faoliyatini tegishlicha rag'batlantirishni ta'minlash maqsadida kuzatuv kengashining o'z funksiyalarini bajarishi bilan bog'liq mukofotlash va xarajatlarini qoplashning shaffof tizimini ishlab chiqadi, ularni aksiyadorlar umumiy yig'ilishiga tasdiqlash uchun taklif etadi.

5.15. Jamiat boshqaruv raisi, boshqaruv a'zolari va tarikibiy bo'linmalarining rahbarlari kuzatuv kengashining samarali ishini ta'minlash uchun Jamiyatda o'rnatilgan tartiblarga muvofiq kuzatuv kengashi majlislarining kun tartibi masalalari bo'yicha va kuzatuv kengashi har qanday a'zosining so'rovleri bo'yicha to'liq va ishonchli axborotni o'z vaqtida taqdim etishlari shart.

5.16. Kuzatuv kengashi a'zolari Jamiyat to'g'risidagi maxfiy axborotni va insayder axborotni oshkor etmasligi va ulardan shaxsiy manfaatlari yoki uchinchi shaxslarning manfaatlari yo'lida foydalanmasligi zarur. Shunga muvofiq kuzatuv kengashi a'zolari bunday axborotni muhofazalash choralarini ko'rishi kerak.

5.17. Kuzatuv kengashi a'zolari ularning manfaatlari bilan Jamiat manfaatlari o'rtasida ziddiyatlar yuzaga kelishiga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan harakatlardan o'zini tiyishi, bunday ziddiyat yuzaga kelgan holda esa kuzatuv kengashiga bu ziddiyat to'g'risidagi axborotni oshkor qilishi shart.

VI. KUZATUV KENGASHI QO'MITALARI

6.1. Kuzatuv kengashi o'z vazifalarini samarali amalga oshirish uchun doimiy ishlaydigan qo'mitalar tashkil etish huquqiga ega:

- Audit qo'mitasi;
- Kadrlar va rag'batlantirish qo'mitasi;
- Strategik rivojlantirish va investitsiya qo'mitasi;
- Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi;
- Zaruriyat tug'ilgan holda kuzatuv kengashi tashkil etish mumkin deb hisoblaydigan boshqa qo'mitalar.

6.2. Kuzatuv kengashi qo`mitalari kuzatuv kengashi a`zolari orasidan Jamiyat faoliyatining uzoq davom etadigan muommolarini o`rganish, Kuzatuv kengashi vakolati sohasiga kiradigan masalalarни chuqur ishlab chiqish, kuzatuv kengashi va boshqaruviga zarur tavsiyalarni ishlab chiqish uchun shakllantiriladi. Zarurat bo`lgan hollarda qo`mitalar ishiga muayyan qo`mitada ishslash uchun zarur professional bilimlarga ega bo`lgan ekspertlar jalg qilinishi mumkin.

6.3. Qo`mita kuzatuv kengashi nomidan ish ko`rish huquqiga ega emas. Qo`mita qarorlari tavsiyaviy xarakterga ega.

6.4. Kuzatuv kengashi har bir tashkil etilayotgan qo`mita to`g`risida nizomni tasdiqlaydi, unda qo`mita faoliyatining maqsadlari va vazifalari, uning funksiyalari, qo`mita a`zolarining huquq va majburiyatlari, qo`mitaning shakllantirish tartibi, qarorlar qabul qilishga talablar va qo`mitaning kuzatuv kengashi oldida hisob berish qoidalari belgilanadi.

6.5. Qo`mita kuzatuv kengashiga o`z faoliyati to`g`risida kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan shaklda bir oyda kamida bir marta hisobot taqdim etish vositasida xabar berishi shart.

6.6. Qo`mita kuzatuv kengashiga ushbu qo`mita tomonidan bajarilayotgan vazifalarning amalga oshirilishi to`g`risida yillik hisobot taqdim etadi.

6.7. Ijro organi kuzatuv kengashi qo`mitalari a`zolarining Jamiat axboroti (hujjatlari va materiallari)dan foydalana olishlarini ta`minlashi shart.

VII. KORPORATIV KOTIBYAT – KUZATUV KENGASHI KOTIBYATI

7.1. Kuzatuv kengashining korporativ kotibyat – o`z vazifalarini doimiy asosda bajaradi va qo`yilgan vazifalarning qonunchilik va Jamiatning ichki hujjatlariga muvofiq bajarilishini ta`minlash uchun zarur malakaga ega bo`ladi.

7.2. Korporativ kotibyatning vazifasi Jamiat organlari va mansabdor shaxslari tomonidan aksiyadorlarning huquqlari va manfaatlari amalga oshirilishini kafolatlaydigan jarayon talablariga rioya qilinishini ta`minlash, shuningdek Jamiat aksiyadorlari umumiy yig`ilishi, kuzatuv kengashi majlislarini tayyorlash va o`tkazish, Jamiat to`g`risidagi axborotni oshkor qilish, Jamiat hujjatlarini saqlash, Jamiat tomonidan aksiyadorlarning murojaatlarini ko`rib chiqish va Jamiat aksiyadorlarining huquqlari buzilishi bilan bog`liq nizolarni bartaraf etish tadbirlarini amalga oshirish hisoblanadi.

7.3. Kuzatuv kengashi korporativ kotibyat Jamiat Ustavi va boshqa ichki hujjatlariga muvofiq boshqaruv organlari o`rtasida aniq o`zaro aloqani ta`minlaydi, shuningdek kuzatuv kengashi a`zolari va mansabdor shaxslarini korporativ boshqaruv amaliyoti rivojidagi yangi yo`nalishlar to`g`risida xabardor qiladi.

7.4. Samarali korporativ boshqaruv uchun kuzatuv kengashi va boshqaruv to`g`risidagi nizomlarga muvofiq Jamiatda boshqaruv tomonidan kuzatuv kengashga davriy hisobotlar (axborot xabarlar) taqdim etish tartibi ishlab chiqilgan. Kengash a`zolari shuningdek Jamiatning boshqaruv a`zolari va xodimlari bilan ishslashda cheklanmagan imkoniyatlarga ega. Kuzatuv kengashi korporativ kotibyat bu jarayonni tashkil etishda muhim rol o`ynaydi.

7.5. Kuzatuv kengashining korporativ kotibyati Jamiyat Ustavi va boshqa ichki hujjatlarining qoidalariga muvofiq boshqaruv organlari o'rtasida aniq o'zaro aloqani ta'minlaydi, shuningdek kuzatuv kengashi va mansabdar shaxslarini korporativ boshqaruv amaliyotini rivojlantirishdagi yangi yo'nalishlar to'g'risida xabardor qiladi.

VIII. JAMIYATNING IJROIYA ORGANI

8.1. Jamiyatning joriy faoliyati ustidan rahbarlik kollegial ijroiya organi (boshqaruv) tomonidan amalga oshiriladi. Jamiyat boshqaruvi 7 (yetti) kishidan iboratdir. Boshqaruv ishiga boshqaruv raisi rahbarlik qiladi.

Kuzatuv kengashining qaroriga asosan boshqaruv raisi va a'zolarining tayinlash, chet ellik mutaxassislar ishtirok etish imkoniyati bo'lgan tanlov bo'yicha saralash asosida amalga oshirilishi mumkin.

8.2. Boshqaruvning vakolatlariga jamiyatning joriy faoliyatiga rahbarlik qilishga doir barcha masalalar kiradi, aksiyadorlar umumiy yig'ilishi yoki kuzatuv kengashining vakolatlariga kiritilgan masalalar bundan mustasno.

8.3. Jamiyat boshqaruv raisi jamiyatning kundalik faoliyatiga rahbarlikni amalga oshiradi, jamiyat nomidan ishonchnomasiz ish yuritadi, shu jumladan uning manfaatlarini ifodalaydi va davlat muassasalarida, mulkchilikning turli shaklidagi korxona va tashkilotlarda jamiyat huquqlarini himoya qiladi.

8.4. Jamiyat boshqaruvi o'z faoliyatini Jamiyat Ustavi, Jamiyat "Boshqarubi to'g'risida"gi Nizomga muvofiq amalga oshiradi va kuzatuv kengashi raisi rahbarligi ostida Jamiyatning maqsadlari va vazifalarini, strategiyasini va biznes-rejasini bajarishga yo'naltirilgan joriy faoliyatini boshqaruvchi Jamiyat kollegial organi hisoblanadi.

8.5. Jamiyat boshqarubi Jamiyat aksiyadorlari, mijozlari oldida o'zining mas'uliyatini tushunadi va Jamiyatning joriy faoliyatiga uning uzoq muddat barqaror rivojlanishi va foyda keltirishini ta'minlaydigan tarzda rahbarlik qilish bo'yicha majburiyatlarini vijdonan va omilkorlik bilan bajarishni o'zining bosh maqsadi deb hisoblaydi. Jamiyat boshqaruv a'zolari kuzatuv kengashi va aksiyadorlar umumiy yig'ilishi qarorlarining o'z vaqtida va samarali bajarilishi uchun aksiyadorlar oldida javobgar hisoblanadi, Jamiyat va Jamiyat aksiyadorlari manfaatlari yo'lida zimmalariga yuklatilgan majburiyatlarni vijdonan va oqilona bajarishlari zarur.

8.6. Jamiyat boshqarubi Jamiyatning moliya-xo'jalik siyosatini ishlab chiqadi, ijro-boshqaruv funksiyalarini amalga oshiradi, shu jumladan Jamiyat, Jamiyat filiallari va vakolatxonalari ishini muvofiqlashtiradi, qonunchilik va Jamiyatning ichki hujjatlarini bilan boshqaruv vakolatiga kiritilgan Jamiyat faoliyati masalalari bo'yicha qarorlar qabul qiladi.

8.7. Jamiyat boshqarubi o'z vakolati chegaralarida Jamiyat nomidan ish ko'radi, Jamiyat kuzatuv kengashiga va aksiyadorlar umumiy yig'ilishiga hisob beradi va ular qabul qilgan qarirlarning bajarilishini ta'minlaydi.

8.8. Jamiyat boshqaruvi a'zolari o'rtasida vakolatlarni taqsimlash va boshqaruv a'zolari zimmasiga ular zaruriy bilimlar yoki malakaga ega bo'lgan faoliyat yo'nalishlari bo'yicha kuratorlikni yuklatish Jamiyat boshqaruvi raisi tomonidan tasdiqlanadi.

8.9. Jamiyat boshqaruvi raisining o'rribbosarlari Jamiyatning alohida yo'nalishlar bo'yicha joriy faoliyatini tashkil etadi. O'rribbosarlarning majburiyatları va ularning huquqlari mehnat shartnomalari, shuningdek Jamiyatning ichki hujjatlari bilan tartibga solinadi.

8.10. Jamiyat ijro organlari tarkibida iqtisodiy faoliyat sohasida jinoyatlarni sodir etishda yoki davlat hokimiyatiga, davlat xizmati va mahalliy o'zini-o'zi boshqarish organlari xizmati manfaatlariga qarshi jinoyatlarda aybdor deb tan olingen shaxslar, shuningdek Jamiyatning me'yoriy hujjatlari bilan o'rnatilgan malakaviy talablarga muvofiq bo'lмаган shaxslar bo'lishiga yo'l qo'yib bo'lmaydi deb hisoblaydi.

8.11. Jamiyat boshqaruv raisi va boshqaruv a'zolari ularning manfaatlari va Jamiyatning manfaatlari o'rtasida ziddiyatlar yuzaga kelishiga olib keladigan yoki olib kela oladigan harakatlardan o'zlarini tiyishlari, bunday ziddiyat yuzaga kelgan holda esa bu haqda Jamiyat kuzatuv kengashiga xabar berishlari zarur.

IX. JAMIYAT MOLIYA-XO'JALIK FAOLIYATI USTIDAN NAZORAT

9.1. Jamiyatda amalda bo'lган moliya-xo'jalik faoliyati ustidan nazorat tizimi investorlarning Jamiyatga va uning boshqaruv organlariga ishonchini ta'minlashga yo'naltirilgan. Nazoratning asosiy maqsadi aksiyadorlarning qo'shgan mablag'lari va Jamiyat aktivlarini himoya qilish hisoblanadi, unga Jamiyatda boshqaruvning samarali va shaffof tizimini, shu jumladan ichki nazoratni tashkil etish vositasida erishiladi.

9.2. Amaldagi qonunchilik va Jamiyat Ustaviga muvofiq aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi tomonidan saylanadigan taftish komissiyasi Jamiyatning moliyaviy-xo'jalik faoliyati ustidan nazoratni amalga oshiradigan organi hisoblanadi. Jamiyatning moliyaviy-xo'jalik faoliyati taftish komissiyasi tomonidan Jamiyatning yillik faoliyati yakunlari bo'yicha, shuningdek istalgan vaqtida aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi, Jamiyat kuzatuv kengashi qaroriga ko'ra, Jamiyatning ovoz berish huquqiga ega aksiyalarining jami kamida 10 foiziga ega aksiyadori (aksiyadorlari)ning talabi bo'yicha yoki taftish komissiyasining tashabbusi bilan tasdiqlangan rejaga muvofiq tekshiriladi. Jamiyat taftish komissiyasini saylash tartibi, vakolatiga kiradigan masalalarning to'liq ro'yxati, tekshirishlarni o'tkazish reglamenti, a'zolarining javobgarligi aksiyadorlarning umumiyligi yig'ilishi tomonidan tasdiqlanadigan Jamiyat Ustavi, Jamiyatning "Taftish komissiyasi to'g'risida"gi Nizom bilan belgilanadi. Taftish komissiyasi Jamiyatdagi ishlarning holati to'g'risida mustaqil malakaviy fikr shakllantiradi. Taftish komissiyasining fikrlari Jamiyat aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishida yillik hisobot bilan birga taftish komissiyasining xulosalari shaklida aksiyadorlarga yetkaziladi.

9.5. Jamiyat har yili moliyaviy hisobotlarni tekshirish va ishonchliligin tasdiqlash uchun Jamiyat yoki uning ishtirokchilariga mulkiy manfaatlar bilan bog'liq bo'lмаган, bunday tekshiruvni amalga oshirish uchun litsenziyaga ega bo'lgan professional auditorlik tashkiloti (tashqi auditor)ni jalb qiladi. Auditor aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishi tomonidan tasdiqlanadi.

9.6. Jamiyatda investorlarning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, shuningdek ishonchli moliyaviy hisobot mayjudligini va Jamiyat faoliyatining samaradorligini ta'minlash maqsadida Jamiyatda ichki nazorat tizimi tashkil etilgan, u moliyaviy va operatsion xatarlarni, shuningdek mansabdor shaxslar tomonidan mansabni suiste'mol qilish ehtimollarini tezkor aniqlash, oldini olish va cheklash imkonini beradi. Bu bilan ichki nazorat tizimi Jamiyat xarajatlari kamayishiga olib keladi va resurslarni samarali boshqarish va axborot shaffofligiga ko'maklashadi. Jamiyat xatarlarni boshqarish tizimini takomillashtirishga va Jamiyatda xatarlarni boshqarish boshqarmasining xatarlarga yo'naltirilgan bo'limi konsepsiyasini rivojlantirishga jiddiy e'tibor beradi.

9.7. Jamiyatning ichki audit xizmati ichki nazorat tizimi holatini va uning o'sib boradigan xatarlarga mosligini monitoring qiladigan Jamiyatning mustaqil bo'linmasi hisoblanadi. Ichki auditorlar xatarlarni boshqarish, nazorat va korporativ boshqaruv tizimi samaradorligini baholashda va kafolatlashda muhim rol o'ynaydi. Ichki audit xizmati funksiyasiga hisobotlarning (ham tashqi, moliyaviy va regulyatsion, ham ichki, boshqaruv) aniqligi va ishonchlilagini baholash, operatsiyalarning maqsadga muvofiqligi va iqtisodiy samaradorligini, aktivlarning saqlanishini tekshirish, qonunchilik, tartibga soluvchi organlarining me'yoriy hujjatlari talablariga rioya qilinishini va Jamiyatning shartnomaga majburiyatlarini tekshirish kiradi. Ichki audit xizmati bevosita Jamiyat kuzatuv kengashining Audit qo'mitasiga hisob beradi, u ichki audit xizmatining mustaqilligini va uning faoliyatiga, shuningdek tekshiruvlar mazmuni va hajmiga boshqaruv va Jamiyatning boshqa bo'linmalari rahbarlarining aralashuviga yo'l qo'ymaslikni ta'minlaydi.

X. MUHIM KORPORATIV HARAKATLAR

10.1. Jamiyatning huquqiy maqomi va uning mulki o'zgarishiga olib kelishi yoki Jamiyat va uning aksiyadorlari manfaatlariga jiddiy tarzda ta'sir qilishi mumkin bo'lgan harakatlar muhim korporativ harakatlar hisoblanadi.

10.2. Jamiyat fundamental korporativ o'zgarishlarga, shu jumladan aksiyadorlarning huquqlari o'zgarishiga olib kelishi mumkin bo'lgan harakatlarni amalga oshirishga talablarni belgilaydi.

10.3. Ushbu talablar aksiyadorlarning muhim korporativ harakatlarni amalga oshirishga ta'sir qilish imkoniyatini ta'minlash uchun o'rnatiladi va ularni amalga oshirish jarayonining shaffofligiga va Jamiyat uchun ularni amalga oshirishning oqibatlari to'g'risidagi axborotning tegishlicha oshkor qilinishiga asoslangan bo'ladi.

10.4. Quyidagilar muhim korporativ harakatlar deb tan olinadi:

- **Jamiyatni qayta tashkil etish va tugatish.** Jamiyatni qayta tashkil etish va tugatish to'g'risidagi masalalarni kiritish aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishining vakolatiga kiradi. Jamiyatni qayta tashkil etish va tugatish tartibi amaldagi qonunchilik va Jamiyat Ustavi bilan belgilanadi. Jamiyat aksiyadorlar umumiyligi yig'ilishining qaroriga ko'ra Jamiyatning roziliqi bilan qo'shilish, birlashish, ajralish, ajralib chiqish, qayta tashkil etish shaklida o'z ixtiyori bilan qayta tashkil etilishi mumkin. Jamiyat qayta tashkil etiladigan holda Jamiyatning huquq va majburiyatları amaldagi qonunchilikka muvofiq uning huquqiy vorislari o'tadi. Jamiyat amaldagi

qonunchilikda ko‘zda tutilgan tartibda va jarayonlarga muvofiq tugatiladi va Jamiyat faoliyatini huquq va majburiyatlarni huquqiy vorisga o‘tkazmasdan tugatishga olib keladi.

- **Jamiyat oddiy aksiyalarining 20 foizdan ortig‘ini sotib olish.** Bir yoki bir nechta bitim natijasida yuridik yoki jismoniy shaxs yoki o‘zaro bitim bilan bog‘liq bo‘lgan yoki bir-birlarining mulkini nazorat qiladigan yuridik va jismoniy shaxslar guruhi tomonidan Jamiyat aksiyalarining besh foizidan ortig‘ini sotib olish Jamiyatga xabar berish, yigirma foizidan ortig‘ini sotib olish esa – oldindan Jamiyatning roziligini olishni talab etadi.
- **Yirik bitimlar, shuningdek amalga oshirishda manfaatdorlik bo‘lgan bitimlar, Jamiyat bilan bog‘liq shaxslar bilan bog‘liq bitimlar, nostandard va imtiyozli bitimlar tuzish.** Jamiyat yirik bitimlar ular amalga oshirilishidan oldin tegishli boshqaruv organlari tomonidan ma’qullanishi uchun barcha zarur choralarни ko‘radi. Jamiyat amalga oshirilishida manfaatdorlik mavjud bo‘lgan bitimlarni tuzmaslikka intiladi. Bunday bitimlar tuziladigan hollarda Jamiyat affillangan shaxslar va bitimlar to‘g‘risidagi axborotni oshkor qiladi. Jamiyatning ijro organi Jamiyat aktivlarining sifati atayin yomonlashishining oldini olish maqsadida Jamiyat operatsiyalarini va Jamiyat bilan bog‘liq shaxslar bilan tuziladigan bitimlarni, nostandard va imtiyozli bitimlarni amalga oshirish mexanizmlari va jarayonlarini ishlab chiqadi.
- **Jamiyat ustav kapitalini kamaytirish yoki oshirish.** Jamiyat ustav kapitali qo‘srimcha aksiyalarni joylashtirish yo‘li bilan oshirilishi mumkin. Jamiyat ustav kapitali aksiyalarning nominal qiymatini pasaytirish yoki ularning umumiyligi miqdorini qisqartirish yo‘li bilan, shu jumladan Jamiyat tomonidan aksiyalarning bir qismini keyinchalik to‘lash sharti bilan sotib olish yo‘li bilan kamaytirilishi mumkin. Jamiyat Ustavini uning ustav kapitaliga tegishli bandlariga o‘zgartirish kiritib o‘zgartirib, Jamiyat kuzatuv kengashining qarori asosida Jamiyat ustav kapitalini oshirish to‘g‘risida qarorlar qabul qilinadi. Ustav kapitalini kamaytirish va Jamiyat Ustaviga tegishli o‘zgartirishlarni kiritish to‘g‘risidagi qaror aksiyadorlar umumiyligi yig‘ilishi tomonidan qabul qilinadi.
- **Jamiyat Ustaviga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish.** Jamiyat Ustaviga o‘zgartirish va qo‘srimchalar kiritish yoki Jamiyat Ustavini yangi tahrirda tasdiqlash aksiyadorlar umumiyligi yig‘ilishida ishtiroy etayotgan aksiyadorlar – ovoz berish huquqiga ega aksiyalar egalarining to‘rtadan uch qismidan iborat ko‘pchilik ovozi bilan qabul qilingan aksiyadorlar umumiyligi yig‘ilishining qarori bo‘yicha amalga oshiriladi, “Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to‘g‘risida”gi Qonun bilan ko‘zda tutilgan hollar bundan mustasno. Jamiyat Ustaviga Jamiyat ustav kapitalini oshirish bilan bog‘liq o‘zgartirish va qo‘srimchalar Jamiyat kuzatuv kengashining bir ovozdan qabul qilingan qarori asosida kiritiladi.
- Jamiyatning mintaqaviy tuzilmalarini kengaytirish (filiallar, vakolatxonalar tashkil etish va hokazo). Jamiyatning filiallarini tashkil etish, vakolatxonalarini ochish, shuningdek Jamiyat filiallari va vakolatxonalarini faoliyatini to‘xtatish to‘g‘risida qarorlar qabul qilish Jamiyat kuzatuv kengashi vakolatiga kiradi.
- Fundamental korporativ o‘zgarishlarga olib kelishi mumkin bo‘lgan boshqa harakatlar va hodisalar.

10.5. Jamiyat uchun muhim korporativ harakatlar va ularni amalga oshirishning oqibatlari to‘g‘risidagi axborot amaldagi qonunchilik va Jamiyat Ustavi talablariga muvofiq oshkor qilinishi kerak.

XI. KORPORATIV ZIDDIYATLAR (NIZOLAR)NING OLDINI OLİSH

11.1. Jamiyat uning manfaatlariga daxldor korporativ ziddiyatlar (Jamiyatning boshqaruv organlari va aksiyadorlari, boshqa manfaatdor shaxslar o‘rtasidagi yoki aksiyadorlar o‘rtasidagi kelishmovchiliklar va nizolar)ning o‘z vaqtida oldini olish va adolatli bartaraf etishga katta ahamiyat beradi.

11.2. Jamiyat korporativ ziddiyatlarga nisbatan quyidagi tamoyillarga amal qiladi:

- Korporativ ziddiyatlarda Jamiyatning pozitsiyasi O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi qoidalariga asoslanadi;
- Jamiyat korporativ ziddiyatlarni ular yuzaga kelishining erta bosqichlarida sudgacha yetkazmasdan bartaraf etishga intiladi;
- Jamiyat ziddiyatlarni tezroq aniqlash va Jamiyat barcha organlarining ziddiyatni imkon qadar qisqa muddatlarda bartaraf etish bo‘yicha harakatlarini muvofiqlashtirish choralarini ko‘radi;
- Jamiyat albatta aksiyadorga to‘liq, batafsil va asoslangan javob taqdim etadi;
- Ziddiyatni bartaraf etish ishlari aksiyadorning bevosita ishtiropida to‘g‘ridan to‘g‘ri muzokaralar yoki u bilan yozishmalar yo‘li bilan olib boriladi.

11.3. Jamiyat korporativ ziddiyatlarni bartaraf etishda o‘z boshqaruv organlarining vakolatlarini ularning u yoki bu masalalar yuzasidan qarorlar qabul qilish bo‘yicha vakolatlariga muvofiq ravishda aniq chegaralashni ta’minlaydi.

11.4. Korporativ ziddiyatni baholash obyektivligini ta’minlash va uni samarali bartaraf etish uchun sharoitlar yaratish maqsadlarida bu ziddiyat manfaatlariga daxl qiladigan yoki daxl qilishi mumkin bo‘lgan shaxslar ushbu ziddiyat bo‘yicha qarorlar qabul qilishda ishtirop etmasligi zarur.

11.5. Jamiyat affillangan shaxslar bilan amalga oshiriladigan operatsiyalarning shaffofligi ustidan Jamiyat kuzatuv kengashining nazoratini manfaatlar ziddiyatining oldini olish sohasidagi siyosatining muhim elementi deb hisoblaydi.

11.6. Korporativ ziddiyatda tomonlardan biri bo‘lgan aksiyadolarning roziligi bilan, Jamiyatning boshqaruv va nazorat organlari a’zolari aksiyadorlar o‘rtasidagi muzokaralarda ishtirop etishi, aksiyadorlarga ularning ixtiyorida bo‘lgan va ziddiyatga taalluqli axborotni va hujjatlarni taqdim etishi, aksiyadorlik bo‘yicha qonunchilik va Jamiyatning ichki hujjatlari me’yorlarini tushuntirishi, aksiyadorlarga maslahat va tavsiyalar berishi, aksiyadorlar imzolashi uchun ziddiyatlarni bartaraf etish to‘g‘risidagi hujjatlarning loyihibarini tayyorlashi, Jamiyat nomidan o‘z vakolatlari doirasida aksiyadorlar oldida o‘z zimmalariga ziddiyatning bartaraf etilishiga ko‘maklashishi va Jamiyat manfaatlarida xizmat qilishi mumkin bo‘lgan darajada majburiyatlar olishi mumkin.

11.7. Jamiyat kuzatuv kengashi Jamiyatning ziddiyatlarni muvofiqlashtirish va boshqarish bo‘yicha faoliyatini muvofiqlashtiradi.

XII. JAMIYATNING AXBOROT SIYOSATI

12.1. Jamiyat aksiyadorlar va boshqa manfaatdor shaxslarga Jamiyatda ishtirok etish yoki Jamiyatning moliya-xo‘jalik faoliyatiga ta’sir qila oladigan boshqa harakatlarni amalga oshirish to‘g‘risida puxta o‘ylangan qarorlar qabul qilish uchun zarur hajmda o‘z faoliyati to‘g‘risida muntazam axborot taqdim etib boradi. Jamiyat transparentlik sharoitlarida Jamiyatning faoliyati korporativ boshqaruv tizimining samaradorligini, shuningdek Jamiyat kuzatuv kengashi va boshqaruvining aksiyadorlar va boshqa manfaatdor tomonlar oldidagi o‘z harakatlari uchun javobgarligi va mas’uliyatini kuchaytirishini tan oladi.

12.2. Jamiyat axborotni ishonchlilik va aniqlik, foydalanish erkinligi, tezkorlik, to‘liqlik va davriylik, barcha manfaatdor shaxslar uchun bir xil axborotdan erkin foydalanishning teng imkoniyatlarini ta’minalash, shuningdek amaldagi qonunchilik, Jamiyat Ustavi va boshqa ichki hujjatlarida ko‘zda tutilgan Jamiyatning ochiqligi va uning tijorat manfaatlariga rioya qilinishi o‘rtasida oqilona muvozanatni saqlash tamoyillari asosida oshkor qiladi.

12.3. Jamiyat o‘z ichiga korporativ boshqaruv to‘g‘risidagi bo‘limni olgan batafsил yillik hisobotni e’lon qiladi, shuningdek korporativ boshqaruv bo‘yicha o‘z amaliyoti to‘g‘risidagi axborotni va boshqa muhim axborotni amaldagi qonunchilikda ko‘zda tutilgan usullar bilan oshkor qiladi. Jamiyat Internet tarmog‘idagi o‘z saytida qonunchilikda ko‘zda tutilganidan tashqari qo‘srimcha axborotni jaylashtiradi, chunki ushbu manba manfaatdor shaxslarning Jamiyat to‘g‘risidagi axborotni olishining eng hammabop va kam xarajatli usuli hisoblanadi.

12.4. Jamiyat o‘zi haqidagi salbiy axborotni, agar bunday axborot aksiyadorlar va potensial investorlar uchun muhim hisoblanadigan bo‘lsa, oshkor qilishdan bosh tortmaydi.

12.5. Jamiyat rahbariyati va xodimlari Jamiyat faoliyati to‘g‘risidagi ularga ma’lum bo‘lgan maxfiy, insayder va boshqa xizmat axborotini oshkor etmaslik majburiyatini zimmalariga oladilar, shuningdek undan Jamiyatda o‘z vazifalarini bajarayotgan davrda ham, Jamiyatda ishlashni to‘xtatgandan so‘ng ham o‘z manfaatlari yoki uchinchi shaxslarning manfaatlari yo‘lida foydalanmaslik majburiyatini oladilar. Insayder axborot bilan ishslash va undan foydalanish tartibi Jamiyat kuzatuv kengashi tomonidan o‘rnatalidi.

XIII. DIVIDENT SIYOSATI

13.1. Jamiyatning dividendlarni hisoblash, e’lon qilish tartibi, ularning miqdori, shakli va to‘lash muddatlariga nisbatan siyosati Jamiyat Ustavi va Jamiyatning “Dividend siyosati to‘g‘risi”dagi Nizomda belgilangan.

13.2. Jamiyat dividend siyosatining asosiy tamoyillari quyidagilar hisoblanadi:

- dividend to‘lovlarining miqdorlarini belgilashda Jamiyat va uning aksiyadorlari manfaatlarining muvozanati;

- Jamiyatning investitsion jozibadorligini, moliyaviy barqarorligini, kapitallashuvini va likvidligini oshirish;
- kiritilgan kapitalning bozorda daromadlilagini ta'minlash;
- aksiyadorlar huquqlarini hurmat qilish va qat'iy rioya qilish va ularning farovonligini oshirish.

13.3. Jamiyat sof foydaning o'zining rivojlanishi uchun yetarli mablag'larni saqlab qolish imkonini beradigan hajmdagi bir qismini dividendlarni to'lashga yo'naltirishi mumkin.

13.4. Yillik dividendlarni to'lash to'g'risidagi qaror Jamiyat kuzatuv kengashining tavsiyasi bo'yicha aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tomonidan qabul qilinadi. Jamiyat uchun kutilmagan salbiy vaziyatlar mavjudligida Jamiyat kuzatuv kengashi Jamiyatning aksiyadorlar umumiy yig'ilishiga dividendlarni to'lash (e'lon qilish) to'g'risida qaror qabul qilmaslikni tavsiya qilishi shart.

13.5. E'lon qilingan dividendlarni to'lash Jamiyatning majburiyati hisoblanadi. Yuqorida ko'rsatilgan Nizomda aks etgan normalarni hisobga olgan holda Jamiyat aksiyadorlari oldidagi bu majburiyatni bajarmaganligi uchun O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq javobgar bo'ladi.

XIV. YAKUNIY QOIDALAR

14.1. Ushbu Kodeks Jamiyat kuzatuv kengashi va aksiyadorlar umumiy yig'ilishi tasdiqlagan vaqtidan boshlab amal qiladi.

14.2. Ushbu Kodeksning qoidalari Jamiyatning barcha xodimlari, shu jumladan Jamiyatning ijro organlari (Jamiyat boshqaruvi raisi va a'zolari) va Jamiyat kuzatuv kengashi a'zolari uchun bajarilishi majburiy hisoblanadi.

14.3. Ushbu Kodeks qoidalariga rioya qilish va uning qoidalari Jamiyat faoliyatiga muvofiqligini monitoring qilish, shuningdek Kodeks qoidalarini ish amaliyotiga faol joriy qilish maqsadlarida Jamiyat yillik hisobotida Jamiyatning Kodeks qoidalariga sodiqligi to'g'risidagi axborotni oshkor qilib boradi.

14.4. Jamiyat xodimlari, shuningdek Jamiyat kuzatuv kengashi a'zolarining ushbu Kodeks qoidalarini buzishi ularni amaldagi qonunchilikka muvofiq intizomiy javobgarlikka va huquqiy javobgarlikning boshqa turlariga tortish uchun asos bo'lishi mumkin.

14.5. Jamiyat aksiyadorlar, Jamiyat va boshqa manfaatdor shaxslarning manfaatlariga amal qilgan holda ushbu Kodeksni amaldagi qonunchilikdagi o'zgarishlar va xalqaro hamda milliy amaliyotda korporativ boshqaruvning yangi standartlari paydo bo'lishini hisobga olgan holda takomillashtirib boradi.

14.6. Ushbu Kodeksda keltirilmagan masalalar amaldagi qonunchilik, Jamiyat Ustavi va boshqa ichki hujjatlari bilan tartibga solinadi.